

חינוך לחיים

פרשת נשא

'למשפחותם לבית אבותם'

שאלה הנשמעת הרבה לאנשי החינוך בתקופה זאת – מה קרה לנו?? כיצד איבדנו את כל עוצמת הבטחון העצמי שלנו? יש ממש היסטוריה ופחד אצל ההורים!!! ההורים מצוים בפאניקה של ממש מכשלונותיהם החינוכיים, גם הורים בעלי בטחון עצמי רב בעסקיהם וכד' עומדים כחסרי אונים מול חינוך ילדיהם ומשוועים לעזרה. כי הם נמצאים במבוכה בלתי רגילה ממה שנראה ככשלון וחוסר שליטה על המצב, ובחרדה עמוקה מפני העתיד ומה שהוא טומן בחובו.

כיצד הגענו למצב זה?? איך זה שכשהכלל כל כך מתקדם ומשתכלל ונהפך להיות קל יותר, דווקא החינוך הולך ומסתבך וההורים עומדים כחסרי אונים מול המשימה אשר אמורה היתה להיות קלה ופשוטה – חינוך – והרי את המשימה הזו ביצעו עד לא מזמן כל פשוטי העם וגם אלו מתוכם שאינם חכמים או פקחים במיוחד.

והיום?? פתאום רק יועצים ורק אנשי מקצוע מורשים לגשת אל חינוך הילדים, רק מחפשים אנשי מקצוע לעזרה. החיפוש הבלתי פוסק אחר פתרונות חינוכיים הפך לאובססיה של ממש, ובכלל רואים תופעה בלוח מודעות של ריצה לעוד קורס בהנחיית הורים ועוד הרצאות, מפגשים ושיעורים של מיטב המרצים בענייני חינוך, וספרי חינוך נחטפים מהמדפים.

וכמובן שהכל חייב להעשות במהירות, פתרונות קסם... קלי הכנה ומהירי בישול... שלא ידרשו מאמץ רב!!! רדיפה אחר פתרונות נקודתיים המטפלים או מטייחים סדק קטן אחד או חור שנגרם מהזנחה פושעת, כל זאת במקום לטפל בשורש הבעיה וביסודות החינוך שניזוקו לאא גבול ושיעור במשך השנים האחרונות.

והפתרון – לתקן ולשפץ את יסודות החינוך היהודי והתורני שלא השתנו ולא ישתנו לעולם כי הם כנצחיות התורה, קיימים לעולמי עולם!!! ואחד מהיסודות הגדולים והחשובים הם בעצם אנו 'ההורים'

וכפי שהתורה קוראת להם בפרשת השבוע ושבוע שעבר עשרות פעמים! 'למשפחותם לבית אבותם'. שהנה בפר' במדבר מצטווים משה ואהרן לספור את בני ישראל מלבד שבט לוי. בסיום הפרשה בא הציווי על נשיאת ראש שבט לוי ואת פירוט תפקידם של משפחת הקהת! אלא שאין הפרשה מסיימת את ספירת בני לוי, ובתחילת נשא משלימה התורה את נשיאת בני גרשון ומררי. שואל גאון החינוך הרש"ר הירש מדוע כך החלוקה? ועוד יותר מדוע א"כ נקראת פרשתנו 'נשא' על שם ההשלמה הקטנה של נשיאת 2 משפחות לוי ולא על שם הפרשיות החשובות האחרות שיש בפרשה זו כנזיר, סוטה וקורבנות הנשיאים??

מסביר הרש"ר הירש – 'למשפחותם לבית אבותם' – הורים' זה יסוד קיומו הרחני התורני של עם ישראל!!!! התורה מקפידה לחזור על כך שוב ושוב, למען נדע להשריש בילדנו ובתלמידנו את היסוד הזה!!

יש שושלת של דורות היוצרים את העם ואת המסורת העוברת מדור לדור!!! אם אין הבנה לחשיבות הדור הקודם, לדבריו, להוראותיו, לידיעותיו, למסריו, אז ברור שתחתיו יבוא כשלון גדול!!!

היסוד הגדול הוא הבסיס והשושלת למסירת התורה מדור לדור, יחד עם התורה ועם קבלתה שקבלנו החג השבועות- חג מתן תורה, יש לזכור ולהזכיר, לדעת וליידע כיצד היא הגיעה אלינו, מי הוא המוסר. ממי הוא קיבלה. בכל דיבור של התורה ובכל חינוך למצווה, יש להדגיש חזר והדגש את המשמעות של המסורת!!! של השושלת!!! של העברת התורה מאבן לבן!!! – 'למשפחותם לבית אבותם'. וכאשר יחדור מסר זה היטב היטב לנפש התלמידים, יוצק בליבם יסוד החינוכי הבסיסי אשר יבעבע וישליך על המעשים וההתנהגויות שלהם בחיי היום יום.

'נשא' פירושו הוא לא רק לספור אלא גם על לקיחה ונטילה, 'נושא בעול עם חברו'. ועוד נקרא השורש 'נשא' על דבר חשוב ורם ערך מלשון 'רם ומתנשא'. יוצא שיש 3 הבנות במילה נשא: ספירה, נטילה וחשיבות. ויש כאן מסר אדיר של הבנת תפקיד המשפחה והשושלת במסירת התורה. הספירה היא חלק מתהליך הקניית ערך 'בית אבותם' כיסוד החינוך בעם. ומשום כך גררה התורה את עניין הספירה לתוך פרשתנו המדברת על מצוות שונות ומגוונות בתורה, ללמדנו שאין הספירה ראויה שתהיה מוגדרת בתוך מתחם אחד ובפרשה אחת כעניין נפרד, כי הספירה היא חלק מקיום התורה וממסירתה לדורי דורות. ולכן עלינו 'לשאת' וליטול, מתוך 'נשיאה' – ספירה זו, את החשיבות וה'התנשאות' של עניין המשפחות ובתי האב כחלק מתהליך קיום התורה ומסירתה, ולחבר אותה לכל המצוות ולכל חיי היום יום.

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com

(הפרשה המכוננת)